

L'illa dels llibres

Actualitat literària

NÚMERO 28

MICK HERRON

L'espionatge guanya el Premi Pepe Carvalho 2026

SALMAN RUSHDIE

Nous relats

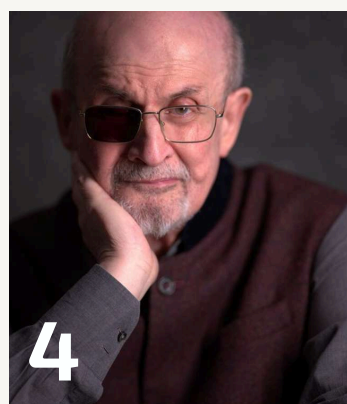
REGINA RODRÍGUEZ SIRVENT

De les calces al sol a les crispetes de matinada

ALBERT
SÁNCHEZ
PIÑOL I EL
RETORN DE
MOBY DICK

CONTINGUTS

**ELS RELATS DE
SALMAN RUSHDIE**

**REGINA RODRÍGUEZ
SIRVENT, DE LES
CALCES AL SOL A
LES CRISPETES DE
MATINADA**

NOTA DE L'EDITOR

Aquest número articula un diàleg potent entre tradició i contemporaneïtat. D'una banda, la commemoració dels cinquanta anys de la mort d'Agatha Christie ens recorda que el crim literari pot ser un joc intel·lectual refinat, una arquitectura d'ordre enmig del caos. De l'altra, la veu de Salman Rushdie, amb *La penúltima hora*, situa la literatura en un territori molt menys confortable: el de la fragilitat del llenguatge, la censura i la divisió social. Entre l'ordre restaurat de Christie i la paraula en perill de Rushdie s'estén bona part del camp de batalla cultural del nostre temps.

El número també reivindica la vitalitat de la literatura catalana amb noms propis que assumeixen riscos. Albert Sánchez Piñol s'atreveix a dialogar amb *Moby Dick* i a desafiar la idea d'intocable, recordant-nos que els clàssics no són vitrines, sinó territoris vius. Regina Rodríguez Sirvent consolida un fenomen lector que demostra que l'èxit no està renyit amb la veu pròpia ni amb l'humor generacional.

L'actualitat editorial —amb figures com Mick Herron o Clàudia Piñeiro— posa en relleu una narrativa que ja no es conforma amb entretenir: vol desemascarar el poder, exposar la hipocresia i retratar les esquerdes institucionals. Recordem també els cinquanta anys de l'editorial La Magrana i la recuperació, per part de Raig Verd, d'*Un gra de blat*, obra clau de Ngũgĩ wa Thiong'o, amb traducció de Josefina Caball.

Qui també recupera un clàssic és *Crims.cat*, que en un sol volum reuneix tres títols de Rafel Tasis: *Un crim al Paral·lel*, *La Bíblia valenciana* i *És hora de plegar*.

Avancem les novetats d'Empar Moliner, Eduardo Mendoza, Maggie O'Farrell i Eva Baltasar.

JORDI MILIAN

Director de L'Illa dels Llibres

07 2006, ANY MAGGIE O'FARRELL: ADAPTACIÓ AL CINEMA DE "HAMNET" I NOVA NOVEL·LA AL JUNY

12 MICK HERRON, PREMI PEPE CARVALHO 2026, DEFENSA UNA LITERATURA "SENSE PRESSES NI CONCESSIONS"

16 CLAUDIA PIÑEIRO: EL RELAT COM A CAMP DE BATALLA ENTRE PODER, SEXE I VERITAT

23 RAFAEL TASIS TORNA A ESCENA: EL PARE DE LA NOVEL·LA NEGRA CATALANA PROTAGONITZA EL TÍTOL 100 DE CRIMS.CAT

L'Illa dels Llibres

INFO@ILLADELSSLIBRES.COM

WWW.ILLADELSSLIBRES.COM

DIRECCIÓ I TEXTOS JORDI MILIAN

Agatha Christie, 50 anys després: el crim perfecte d'un llegat immortal

Cinquanta anys després de la seva mort, l'obra d'Agatha Christie continua intacta: llegida, adaptada i revisitada com pocs fenòmens literaris del segle XX.

Aquest 2026 es compleixen 50 anys de la mort d'Agatha Christie, la gran dama del misteri i, encara avui, l'autora més coneguda del gènere policíac. Les xifres del seu llegat impressionen: més de dos mil milions d'exemplars venuts arreu del món, més d'un miler de milions en anglès i un altre miler en traduccions. Cap altre escriptor de ficció ha arribat tan lluny, a excepció de la Bíblia i William Shakespeare.

Christie està considerada l'autora més publicada de tots els temps, amb una obra monumental formada per 66 novel·les policíacques, centenars de relats curts, més de vint obres de teatre i sis novel·les romàntiques escrites sota el pseudònim de Mary Westmacott. Entre els seus títols més celebrats destaquen *Assassinat a l'Orient Express*, *Mort al Nil* i *Les afores* no en quedà cap, una obra clau que defineix l'essència mateixa del gènere.

Els orígens: guerra, verí i un detectiu belga

La primera novel·la de Christie, *El misteriós cas de Styles*, va ser escrita cap al final de la Primera Guerra Mundial. Durant el conflicte, l'autora va servir al Destacament d'Ajuda Voluntària (VAD), una experiència que li va proporcionar un coneixement profund dels verins i dels procediments mèdics, elements que més endavant serien centrals en la seva narrativa criminal.

Publicada el 1920 per Bodley Head, aquella primera novel·la va presentar al món Hercule Poirot, un detectiu belga meticulós i obsessionat amb l'ordre, destinat a convertir-se en el personatge més popular de la ficció policíaca des de Sherlock Holmes.

Deu anys més tard, el 1930, Christie va ampliar el seu univers amb *Assassinat a la vicaria*, on va aparèixer per primera vegada **Miss Marple**, una aparentment inofensiva anciana d'un poble anglès que, gràcies a una intuïció implacable, aviat rivalitzaria amb Poirot en popularitat i estima dels lectors.

El crim com a joc intel·lectual

Amb Agatha Christie, la novel·la policíaca arriba a una de les seves formes més refinades. Escriu després de la Primera Guerra Mundial, en un món que ja ha vist horrors col·lectius, però pren una decisió narrativa clara: **domesticar el crim**.

Els seus assassinats no tenen lloc en el caos urbà ni en contextos socials desbordats, sinó en **espais tancats i controlats**: un tren de luxe, una casa senyorial, un creuer pel Nil o un poble aparentment tranquil. Aquests escenaris no són casuals. Són entorns on el desordre pot ser contingut, on el crim no s'escampa ni contamina tota la societat.

Christie converteix el lector en jugador. El convida a observar, a deduir, a competir amb el detectiu. El plaer no neix de la denúncia social, sinó de la resolució elegant del trencaclosques. És cert que introdueix una idea poderosa —el mal pot amagar-se darrere d'una façana respectable—, però mai no converteix aquesta intuïció en una crítica social radical. El crim continua sent una qüestió privada, no col·lectiva. I quan tot s'acaba, l'ordre es restableix. El món torna al seu lloc. Això tranquil·litza el lector.

Christie, més viva que mai a les pantalles

Mig segle després de la seva mort, Christie continua dialogant amb el present a través de noves adaptacions. Netflix emet *Las siete esferas*, una sèrie basada íntegrament en la novel·la *El misterio de las siete esferas*, publicada el 1929.

La producció estarà protagonitzada per Mia McKenna-Bruce, Helena Bonham Carter, Edward Bluemel i Martin Freeman, i compta amb la creació de Chris Chibnall.

El retorn del Poirot definitiu

Al mateix temps, els clàssics recuperen protagonisme. Filmin ofereix al seu catàleg les 13 temporades de *Poirot*, la sèrie més icònica de totes les adaptacions de Christie.

Protagonitzada per David Suchet, la sèrie es va emetre entre 1989 i 2013, amb un total de 70 episodis, alguns d'una hora i d'altres amb format gairebé cinematogràfic. Durant aquest període va guanyar 4 premis BAFTA i va obtenir 8 nominacions, consolidant-se com una referència absoluta de la televisió britànica.

Un ordre que perdura

Cinquanta anys després de la seva mort, Agatha Christie continua oferint al lector —i a l'espectador— una promesa clara: el caos pot ser comprès, el crim pot ser resolt, l'ordre pot tornar. En un món cada vegada més incert, aquest pacte narratiu manté intacta la seva força.

Salman Rushdie

“Tots els escriptors busquen la immortalitat i esperen que la seva obra visqui per sempre”

© Rachel Eliza Griffiths

L'autor de Els versos satànics publica La penúltima hora, un llibre de relats sobre la mortalitat, el poder de l'art i el col·lapse de la comunicació en un món dividit.

Poques figures literàries del nostre temps concentren una biografia tan travessada per la història, la violència política i el debat sobre la llibertat d'expressió com Salman Rushdie. Des de fa gairebé quaranta anys, el seu nom no només evoca una obra literària fonamental, sinó també una batalla constant pel dret a imaginar, a narrar i a dissentir. Des de la publicació de Els versos satànics el 1988, que va desencadenar una fàtua i una persecució internacional, Rushdie ha viscut sota amenaces, protecció policial i exili. A aquesta llarga ombra s'hi va afegir, el 2022, un atac brutal durant una conferència a Nova York que el va deixar greument ferit.

Que Rushdie continuï escrivint, publicant i intervenint en el debat públic no és només un acte de resistència: és una afirmació radical de vida. “La literatura no pot enderrocar règims, però sempre ha estat la millor manera que tinc de respondre al món en què visc”, ha afirmat. Aquesta convicció impregna el seu nou llibre, La penúltima hora (Random House), un recull de cinc relats que, sense estridències, assumeixen un to més reflexiu, més concentrat i, en molts moments, obertament crepuscular.

El volum, publicat originalment en anglès a la tardor i ara disponible en castellà, va néixer sense un pla previ. “La primera història que vaig escriure era anglesa, Finado. Quan la vaig acabar, no sabia què fer-ne: no era prou llarga per ser una novel·la. La vaig deixar de banda. Més tard van arribar les altres, i vaig entendre que potser tot plegat podia convertir-se en un llibre.” El resultat és una constel·lació de peces autònomes que, tanmateix, dialoguen entre si com variacions sobre una mateixa melodia.

En aquests cinc relats, Salman Rushdie adopta un to clarament crepuscular. L'autor torna als seus orígens literaris, als carrers del Bombai de Els fills de la mitjanit, on es retroba amb vells personatges de la novel·la de 1981, i completa ara un recorregut pels tres països que han marcat la seva vida: l'Índia, Anglaterra i els Estats Units. Les històries es mouen entre dues preguntes essencials: ens deixem arrossegat cap a la mort o hi oposem resistència? Com ens acomiadem dels llocs que han estat la nostra llar? En aquest univers narratiu hi conviuen dos ancians criminals, un matrimoni infeliç carregat de música, dòlars i màgia, el fantasma d'un acadèmic anglès amb set de venjança, una mort misteriosa i una delicada paràbola sobre la llibertat d'expressió. Rushdie s'enfronta així a la penúltima hora de la vida i reflexiona sobre la mort i el llegat, la identitat i la pertinença.

El retorn conscient al conte

Durant anys, Rushdie ha estat identificat sobretot amb la gran novel·la, però el conte i la novel·la curta han ocupat sempre un lloc discret però essencial en la seva trajectòria. Amb La penúltima hora, hi torna de manera deliberada. Ho fa, diu, perquè la breuetat pot contenir una densitat extraordinària. Cita Kafka i Thomas Mann, però també Borges, un autor que considera determinant en la seva formació.

De fet, el relat Oklahoma és, segons el mateix Rushdie, el més "borgesià" del llibre: una història sobre històries, sobre textos inacabats i sobre la idea que els éssers humans, com les obres de Kafka, som sempre relats oberts. "Tots estem inacabats. Només deixem d'estar-ho quan ja no hi som." Aquest retorn al conte també respon a una necessitat expressiva: trobar una forma prou flexible per parlar de temes grans sense l'obligació d'aixecar edificis narratius monumentals. La novel·la curta li ofereix, diu, "prou espai per ser seriós i prou concís perquè sigui intens".

Escriure des del final "tinc una visió bastant bona de la mort i em serveix d'inspiració"

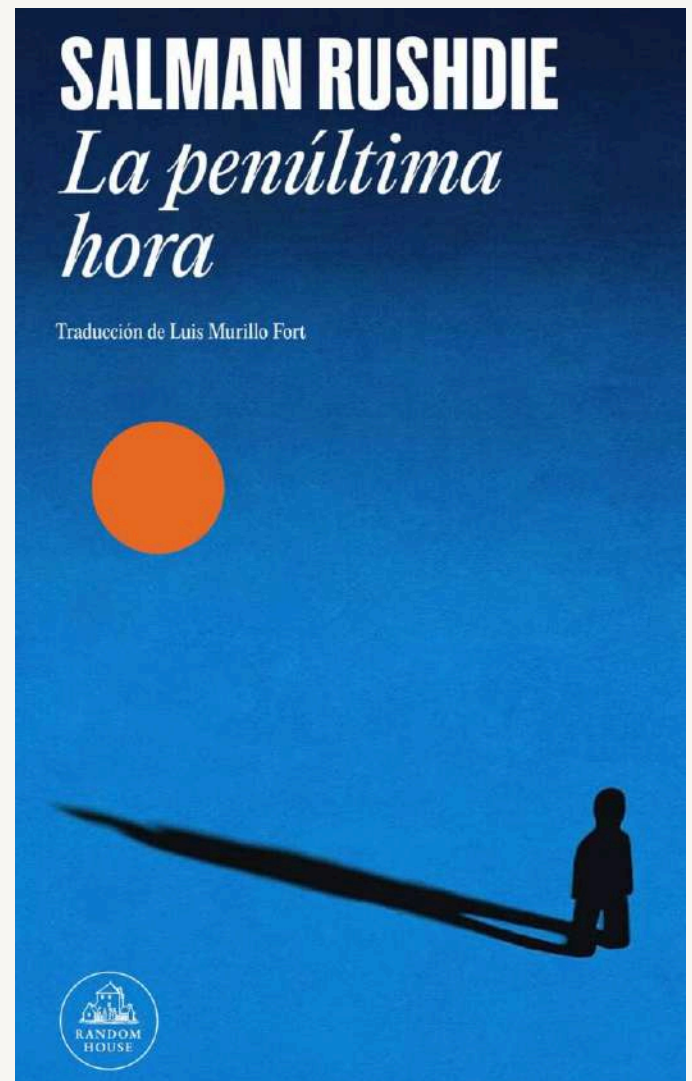
Rushdie complirà 79 anys aquest any. No ho diu amb dramatisme, sinó amb una mena de curiositat intel·lectual. El fascina observar com els artistes reaccionen davant l'últim acte de la seva vida. Alguns responen amb fúria. Altres amb serenitat. Altres amb una combinació inestable d'ambdues coses.

Cita Beethoven, Goya, Rembrandt i Picasso. Especialment Goya, a qui va redescobrir en una visita recent al Museu del Prado. Les pintures negres, creades quan el pintor vivia retirat i desencantat, li van semblar inquietantment

contemporànies. Un món que es torna més autoritari, més fosc, més violent. Aquesta ressonància es cola en un dels relats del llibre, on Goya apareix com a personatge.

Per Rushdie, l'anomenat "estil tardà" no és un declivi, sinó una transformació. És el moment en què l'artista es desprèn de convencions i escriu, pinta o compon amb una llibertat guanyada a força d'anys.

Assegura "tinc una visió bastant bona de la mort i em serveix d'inspiració de com les persones enfoquen el final de la seva vida i de com és viure el darrer acte de l'obra"

La mort, el fantasma i la paradoxa

Un dels relats més sorprenents del volum és una història de fantasmes protagonitzada per un home que no creu en fantasmes. Rushdie admet que no creu en el més enllà, però considera aquestes ficcions "summament útils". Li interessa la contradicció. Cita Walt Whitman: "Em contradic, molt bé, em contradic."

La mort, en La penúltima hora, no és tant una presència terrorífica com una ombra persistent, una consciència que obliga els personatges a mirar enrere i a preguntar-se què ha

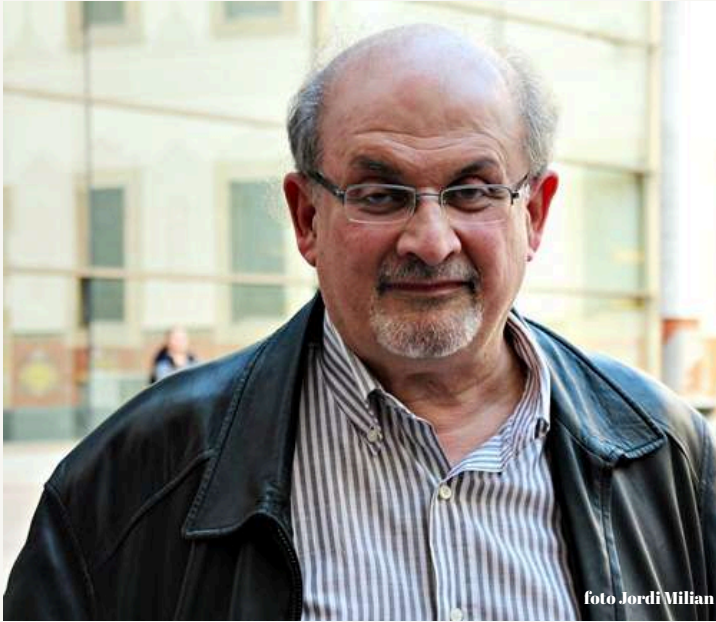

foto Jordi Milian

valgut la pena, què s'ha perdut i què queda encara per dir.

La paraula en perill "La comunicació dins d'una societat està col·lapsant i la profunditat de la divisió als Estats Units és alarmant"

Si hi ha un eix polític clar al llibre és la idea que el llenguatge està en crisi. El relat *El viejo de la Piazza* suggereix que la comunicació entre els diferents sectors de la societat s'ha ensorrat. Les persones parlen, però no s'escolten. Comparteixen idioma, però no significat.

Aquesta idea culmina amb la frase final del llibre: les nostres paraules ens fallen. Rushdie la concep com una alarma. Observa especialment els Estats Units, però la seva preocupació és global. La polarització extrema, la simplificació del discurs i l'ús constant de la mentida com a eina política han erosionat la confiança en el llenguatge. "La comunicació dins d'una societat està col·lapsant i la profunditat de la divisió als Estats Units és alarmant. En una societat tan dividida, el llenguatge és insuficient per a la comunicació i això és molt perillós per a la societat" assegura Rushdie.

Per a algú que ha dedicat la vida a les paraules, aquest diagnòstic és especialment dolorós. Però no deriva en silenci, sinó en una aposta encara més decidida per escriure.

Contra la censura "El creixement de la censura als Estats Units és un crim"

Rushdie assisteix amb inquietud al creixement de la censura als Estats Units, sobretot en escoles i biblioteques. Que llibres com *Cien años de soledad* o *Matar un rossinyol* siguin retirats li sembla un símptoma greu d'un retrocés cultural.

Recorda que la llibertat d'expressió no és una concessió, sinó un dret constitucional. I que cal defensar-lo una vegada i una altra, encara que sigui esgotador. "El creixement de la censura als Estats Units és un crim contra la primera esmena i va en contra de la llibertat d'expressió".

Assegura que avui en dia "estem a la part fosca del segle XXI, però quan era més jove als 60 o 70, hi havia més optimisme i més esperança". Al mateix temps assegura "si les coses estan canviant a pitjor, també ho poden fer a millor".

Llars, arrels i identitats múltiples

Bombai, Londres, Nova York. Tres ciutats, tres llars. Rushdie no concep la identitat com una cosa fixa. És plural, mòbil, canviant. Quan torna a l'Índia, diu, el seu subconscient canvia de llengua. Somia en hindi i en urdú. Aquest desplaçament íntim li sembla una prova que les arrels poden ser múltiples sense ser febles.

Aquesta experiència travessa el llibre, on molts personatges es mouen entre llocs, cultures i llengües.

Escriure per als futurs lectors "escric també per als lectors que encara no han nascut".

Rushdie no té cap intenció de retirar-se. Escriure és, per a ell, un privilegi i una necessitat. Com molts escriptors, somia amb la immortalitat literària: que algú, d'aquí a cinquanta o cent anys, trobi un dels seus llibres i senti que encara diu alguna cosa valuosa. "Els escriptors escrivim per a la posteritat i no només per a l'escriptor immediat. Tots els escriptors busquen la immortalitat i esperen que la seva obra visqui per sempre" afirma Rushdie al mateix temps que assegura que "escric també per als lectors que encara no han nascut".

"No tinc cap intenció de jubilar-me"

Confessa que "si no hagués estat escriptor, hauria estat actor, però crec que vaig prendre la millor decisió de no ser-ho" Es mostra molt interessat "en com llegeix la gent i com arriben a un text. Penso molt en els lectors". Sobre el futur assenyala "soc un profeta horrible i en altres moments ho ha passat molt malament per haver-me inspirat en profetes". I sobre deixar d'escriure?, és contundent "No tinc cap intenció de jubilar-me". Rushdie ja prepara una nova novel·la...

2006, any Maggie O'Farrell: adaptació al cinema de "Hamnet" i nova novel·la al juny

Maggie O'Farrell afronta un 2026 clau amb l'estrena al cinema de l'adaptació de Hamnet i la publicació al juny de la seva nova novel·la, Land.

La nova novel·la de Maggie O'Farrell, una de les grans veus de la literatura anglosaxona actual, arribarà a les llibreries el juny de 2026. Land es publicarà originalment en anglès per Tinder Press i Libros del Asteroide en publicarà l'edició en castellà i L'Altra Editorial n'oferirà la versió catalana al 2027.

La mateixa O'Farrell celebra l'anunci de la nova novel·la a les xarxes socials: «Estic molt contenta (i força nerviosa) que Tinder Press publiqui la meua nova novel·la, Land, el juny vinent».

L'autora explica que el projecte neix d'una descoberta personal: fa uns anys va saber que un avantpassat seu havia treballat per a l'Ordnance Survey en la creació dels primers mapes d'Irlanda al segle XIX. Aquella troballa la va portar a investigar arxius i paisatges i es va convertir en el germen de la novel·la.

Irlanda, cartografia i memòria històrica

Land és una novel·la històrica ambientada a Irlanda en els anys anteriors i posteriors a la Gran Fam. L'acció se situa el 1865 en una península remota que s'endinsa a l'Atlàntic. Allà, Tomás i el seu fill Liam treballen per al gran projecte de l'Ordnance Survey destinat a cartografiar tot el territori irlandès.

En un país encara devastat i despoblat, la feina és titànica. Tomás està decidit que els seus mapes siguin més que una eina tècnica:

vol que esdevinguin un testimoni del desastre viscut. Els soldats britànics encarregats del projecte han d'arribar aviat per supervisar els treballs, però una trobada inquietant en un bosquet altera de manera inesperada el curs dels esdeveniments.

A partir d'aquell moment, la vida de Tomás i la del seu fill no tornaran a ser iguals. Liam, amb només deu anys, queda aterrit pel canvi sobtat en el seu pare i haurà d'afrontar una responsabilitat immensa: completar la cartografia del territori i trobar la manera de tornar tots dos a casa.

La novel·la aborda temes com la separació i el retrobament, la colonització i la rebel·lió, la tragèdia i la recuperació. També hi apareixen tresors amagats, boscos antics, fantasmes persistents, un gos feroçment lleial i la idea central que, tant en la terra com en la història, res no desapareix del tot. Tal com assenyala l'autora, Land reuneix «cartografia, pous sagrats, arqueologia i les arrels entrellaçades del colonialisme i la migració».

L'estrena cinematogràfica de Hamnet

Mentre prepara el llançament de la seva nova obra, [Maggie O'Farrell](#) viu també un altre moment destacat de la seva carrera. amb l'estrena de l'adaptació cinematogràfica de la seva celebrada novel·la Hamnet, dirigida per la cineasta [Chloé Zhao](#), guanyadora de l'Oscar per Nomadland i responsable també de Eternals.

La pel·lícula compta amb un repartiment de primer nivell: l'actor irlandès Paul Mescal interpreta el jove William Shakespeare, mentre que Jessie Buckley dona vida a la seva esposa, Agnès. Joe Alwyn i Emily Watson completen el repartiment principal d'aquesta coproducció entre el Regne Unit i els Estats Units. La mateixa O'Farrell ha participat en l'escriptura del guió de l'adaptació.

Publicada el 2020 i guardonada amb el Women's Prize for Fiction, Hamnet narra la història del fill de Shakespeare, mort amb només onze anys, i reivindicava la figura d'Agnès, l'esposa del dramaturg, sovint menystinguda per la història oficial.

Una autora en plena maduresa creativa

Després dels èxits de Hamnet i El retrat de matrimoni, tot indica que Land serà un altre dels grans esdeveniments literaris del 2026. Amb la seva combinació habitual d'història, emoció i sensibilitat narrativa, Maggie O'Farrell torna a endinsar-se en el passat per parlar de qüestions plenament contemporànies.

A photograph of Albert Sánchez Piñol standing on the deck of a ship. He is wearing a dark blue button-down shirt and glasses, looking towards the right. The ship's hull is white with a blue stripe and a red stripe below it. The word "REPÚBLICA" is painted in large black letters on the white part of the hull. Below it, the registration number "3^A BA-2-2585" is also painted in black. The deck is made of dark wood.

REPÚBLICA

3^A BA-2-2585

**ALBERT
SÁNCHEZ PIÑOL**
“la literatura no és
territori per a covards”

Albert Sánchez Piñol s'enfronta al gran mite: "Després del naufragi", la continuació impossible de Moby Dick

La nova criatura es titula Després del naufragi (Univers), i el nom és tan literal com ambiciós. El punt d'arrencada és l'última frase de la novel·la de Herman Melville, convertida aquí en la primera.

ESi el clàssic acabava amb Ismael surant entre restes, Sánchez Piñol decideix que la història no pot quedar-se aquí. La seva premissa és tan senzilla com poderosa: tant el protagonista com l'antagonista han sobreviscut. Ismael. I la balena.

Un clàssic "estrany" que demanava continuació

Moby-Dick és, per a Sánchez Piñol, un clàssic "molt estrany". Amb digressions que semblen un documental marí avant la lettre i una estructura irregular, el llibre de Melville és tan fascinant com desconcertant. Però és precisament aquesta estranyesa la que l'ha perseguit com a lector.

Hi havia un detall que no li marxava del cap: el fet que Ismael i Moby Dick sobrevisquin. "Versions n'hi ha hagut —admet—, però no havia trobat ningú que continués la història." Ell ho fa des d'aquí: què passa després que Ismael sigui rescatat? Què significa que el monstre segueixi viu?

Aventures, poder i present polític

Sánchez Piñol reivindica Després del naufragi com una novel·la d'aventures en el sentit més pur. Capítols breus, ritme àgil, aigua que esquitxa el lector. Defensa un gènere que considera massa arraconat a la literatura catalana contemporània, sovint confinat a l'etiqueta juvenil. Però sota l'embranchida clàssica hi ha una altra ambició: convertir el relat en una faula política. Ho diu sense embuts. Aspira a inscriure's en la gran tradició del gènere, aquella que permet llegir aventures com una dissecció del poder. Cita, inevitablement, Els

foto Jordi Milian

viatges de Gulliver sovint recordat per les miniatures i els gegants, però concebut com una crítica ferotge a l'Anglaterra del seu temps.

En el seu cas, la lluita pel poder pren cos a partir del que anomena l'experiència de Coficofin a bord de Lònia: una pugna interna per governar la nau mentre el perill s'acosta. L'autor mateix ofereix paral·lelismes contemporanis. Si es mira amb ulls nord-americans, diu, és fàcil veure demòcrates i republicans disputant-se el timó mentre el monstre s'acosta per la popa. I admet que l'arribada de Donald Trump a la Casa Blanca va ser un dels estímuls que el van empènyer a reprendre l'univers de Melville. En to sarcàstic, fins i tot el descriu com "l'orangutà

taronja", una expressió que retrata tant el seu estil com la seva voluntat de no edulcorar el diagnòstic. La lectura política també pot fer-se en clau catalana. Els dos capitans que rivalitzen al llibre poden recordar figures ben reconeixibles del Procés, com Carles Puigdemont i Oriol Junqueras. Sánchez Piñol defensa el dret de mirar els esdeveniments col·lectius des de la literatura, no només des de la crònica política. Si la seva aproximació al conflicte català va arrencar amb Victus, ara considera que, d'alguna manera, aquest nou llibre en tanca el cercle. I hi insisteix: la literatura no és terreny per a covards. No vol una "novel·la covarda". Vol que hi hagi una posició narrativa clara, encara que

foto Jordi Milian

comporti bufetades. I, alhora, deixa espai al lector: cadascú hi trobarà el seu mirall. Assegura que “la literatura no és per a covards”

Ismael torna a parlar, Ahab torna a fer ombra

El narrador és Ismael. La mateixa veu, adaptada al nou text. Sánchez Piñol recorda que la primera edició anglesa de Moby Dick no incloïa l'epíleg que explicava la supervivència d'Ismael; Melville el va afegir després als Estats Units per resoldre la incongruència. És aquesta versió la que ell prolonga. I Ahab? També hi és. No en carn i ossos, sinó com a presència espectral. Una ombra que només Ismael percep. Una mena de deliri que transporta al nou vaixell —Lònia— el poder antic del Pequod. El nou escenari és un microcosmos amb ressons de “nau dels bojós”, on la relació amb el monstre és més ambigua que l'odi visceral del vell capità. Aquí hi ha un dels girs centrals: si l'obra de Melville era la història d'un boig que arrossegava una tripulació sensata cap a l'impossible, ara la dinàmica s'inverteix. És Ismael qui, amb el seu relat, pot encendre el deliri col·lectiu. I són les ments racionals les que dubten. La història inversa, en tots els sentits.

El monstre, sense filtres

Sánchez Piñol no amaga la seva fascinació pels monstres. Aquí opta per mostrar-lo sense vel. La seva Moby Dick és cicatrius, arpons clavats, xarxes arrossegades, restes d'Ahab enganxades al llom. És grandesa i descomposició, vol que el lector senti la presència, no només el símbol. Quan algú busca una equivalència massa directa, ell la refusa. La balena és el mal, una força política si es vol, però sobretot una energia que desborda qualsevol simplificació. Els significats hi són, però mai tancats.

Un llibre del XIX fet amb eines del XXI

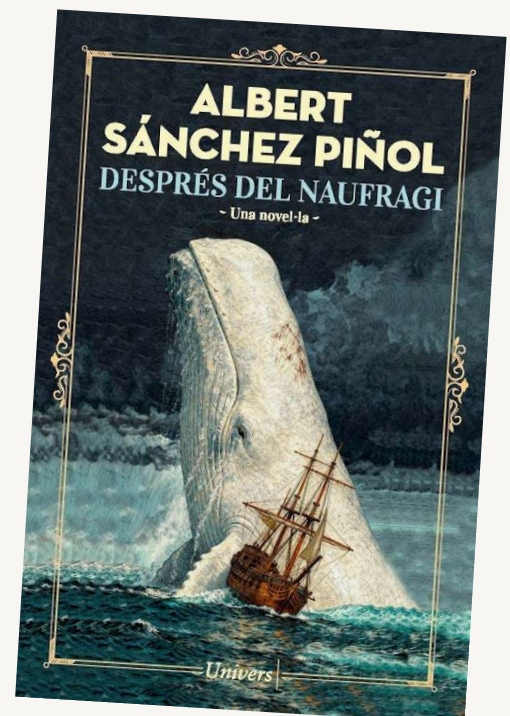
El volum està concebut com un objecte que dialoga amb el segle XIX: coberta, llom, il·lustracions. Sánchez Piñol reivindica la feina coral amb l'editora Ester Pujol i amb l'artista Franc Aleu. L'objectiu era evocar les novel·les populars d'època, però sense amagar que som al segle XXI.

Les imatges s'han creat amb intel·ligència artificial com a eina. L'autor defensa el matís: la tecnologia és instrument, però darrere hi ha un artista que la guia. El resultat és un artefacte que mira enrere mentre utilitza recursos plenament contemporanis. Llegible als 14, rellegible als 40 Sánchez Piñol formula una màxima que resumeix la seva aposta: fer fàcil allò difícil. Vol que un lector de 14 anys pugui entrar-hi sense por, i que un adult hi trobi capes de lectura. Per això aposta per l'oralitat, per un to que imagina explicat en una taverna, amb ironia i ritme. Fins i tot suggereix que la novel·la podria funcionar com a porta d'entrada inversa al clàssic de Melville: començar per la continuació i, més endavant, atrevir-se amb el “totxo” original.

Canvi d'aires i ombres de futur

El canvi d'editorial —ara publica a Univers després d'anys en un gran grup— no té, segons ell, cap lectura política. Parla de canvi d'aires i d'un treball fet amb dedicació i prioritat. Cap al final, però, la conversa deriva inevitablement cap a la intel·ligència artificial. Aquí el to es torna més cautelós. Parla de sistemes que ja analitzen estructures narratives amb una precisió inquietant. De màquines que decideixen quins projectes funcionaran. Admet que el progrés és accelerat. Però talla de seguida: “No és el tema d'avui.” El tema és la novel·la. Aquesta nova travessia literària que s'atreveix a dialogar amb un dels

grans mites de la narrativa occidental. Continuar Moby Dick pot semblar una blasfèmia. Sánchez Piñol ho sap. Però també defensa que la literatura no és territori per a covards. Ell ja ha tornat a veure el monstre a l'horitzó. I aquesta vegada, ningú no pot dir que no sabia què s'hi jugava.

Mick Herron, Premi Pepe Carvalho 2026, defensa una literatura “sense presses ni concessions”

L'escriptor britànic Mick Herron reivindica una manera d'entendre la literatura basada en la constància, la precisió i la independència creativa.

L'autor de *Slow Horses* —publicada en castellà com *Caballos lentos*— insisteix que mai no escriu pensant en el mercat: “No intento perseguir un ‘hit’. Escric el que vull escriure”.

L'escriptor va rebre el PREMI PEPE CARVALHO en el marc de la BCNegra 2026. L'escriptor va participar al festival en una de les converses conduïda pel periodista Juan Carlos Galindo..

Una trajectòria consolidada abans del reconeixement massiu

Mick Herron subratlla que el reconeixement internacional li arriba després d'anys de trajectòria sostinguda. Recorda que *Slow Horses* és la seva sisena novel·la i que l'èxit no és immediat. “La meua carrera avança molt a poc a poc, i estic content que hagi estat així”, afirma. Segons explica, aquesta evolució gradual li permet construir una veu pròpia abans de convertir-se en un autor de gran difusió.

L'escriptor britànic considera que arribar a l'èxit amb una identitat literària ja definida evita pressions externes i desviacions creatives. “Quan arriba el reconeixement, jo ja soc l'escriptor que vull ser”, assegura. En aquest sentit, defensa la lentitud com a part natural del procés literari i com a garantia de coherència.

Llegir com a fonament

Preguntat pels seus inicis, Herron atribueix la seva formació, abans que res, a la lectura.

illadelsllibres.com

“La meua influència principal és que soc lector des de molt jove”, explica. Llegeix de manera compulsiva durant la infància i l'adolescència i identifica Agatha Christie com una figura clau en el seu desenvolupament lector, especialment com a pont entre la narrativa juvenil i l'adult.

Tot i haver estudiat literatura anglesa a la universitat, insisteix que la seva educació literària és anterior i autodidacta. Fins i tot afirma que, si hagués de triar, preferiria llegir abans que escriure, una declaració que situa la lectura al centre del seu univers creatiu.

Slough House: una metàfora del fracàs institucional

Un dels eixos principals de la conversa és la creació de *Slough House*, el departament fictici del servei d'intel·ligència britànic on són destinats els agents que han fracassat. Coneguda com la “Casa del Pantà”, aquesta oficina concentra espies castigats per errors professionals, addiccions o decisions imprudents.

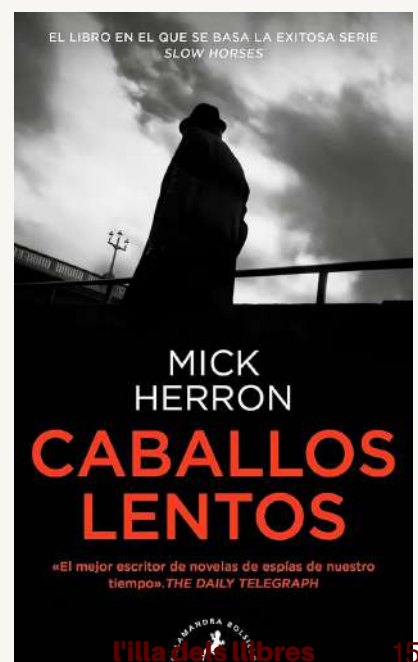
Herron explica que la idea neix de l'observació de la burocràcia contemporània. En grans estructures administratives, acomiadar algú no sempre és fàcil; sovint, el sistema opta per arraconar en lloc d'expulsar. “En lloc de fer-los fora, el sistema els aparta”, resumeix. Aquesta premissa li permet construir un relat que desmunta el mite de l'espia heroic i centra l'atenció en la incompetència i la gestió errònia del poder.

La sèrie no presenta agents glamorosos ni operacions espectaculars, sinó funcionaris frustrats atrapats en una oficina gris. Aquesta mirada, segons

Herron, reflecteix millor la realitat de les organitzacions modernes que no pas els relats d'aventures tradicionals.

Jackson Lamb, una figura incòmoda

La figura de Jackson Lamb, cap de *Slough House*, concentra bona part de l'interès del públic. Herron defensa que el personatge funciona perquè no queda completament explicat. “Si sabéssim exactament què pensa, deixaria de ser creïble”, afirma. Lamb és ofensiu, despietat i intel·ligent, un líder que combina humiliació constant amb una extraordinària capacitat d'anàlisi. L'autor admet que molts lectors identifiquen en Lamb una combinació de lucidesa i fragilitat interna. Aquesta ambivalència converteix el personatge en una peça clau de la sèrie i en un dels referents recents del gènere d'espionatge.

Adaptació televisiva i autonomia creativa

La conversa també aborda la relació entre les novel·les i la seva adaptació televisiva. Herron explica que escriu pensant en paraules, no en imatges, i que la seva imaginació és essencialment verbal. Tot i això, reconeix el valor de la interpretació de Gary Oldman i el diàleg mantingut amb l'equip creatiu de la sèrie.

“Ell crea la seva pròpia versió del personatge, i és legítim que ho faci”, afirma. Per a Herron, literatura i televisió són llenguatges diferents que exigeixen decisions narratives pròpies. L'adaptació, assegura, implica necessàriament reinterpretació, però no desvirtua l'essència de l'obra original.

L'ètica de l'escriptura: cada frase compta

En l'àmbit estrictament literari, Herron defensa una concepció exigent de l'ofici. “Cada frase ha de funcionar per si mateixa”, sosté. Considera que l'escriptura requereix revisió constant i una atenció extrema al detall. Es mostra crític amb l'obsessió pels terminis editorials i prefereix centrar-se en la qualitat del text abans que en la rapidesa de producció.

Segons explica, qualsevol lector hauria de poder obrir el llibre per una pàgina qualsevol i trobar-hi una frase capaç de retenir-lo. Aquesta idea resumeix la seva concepció de la narrativa com a construcció minuciosa, frase a frase.

Humor negre i mirada política

Herron defensa l'humor negre com a element estructural de la seva obra. En un univers dominat per la frustració professional i la pressió institucional, l'humor actua com a mecanisme de supervivència. Quan desapareix la capacitat de fer broma, suggereix, és quan el sistema ha vençut del tot els personatges.

La seva obra també incorpora una mirada crítica sobre la política contemporània. Herron explica que moltes de les disfuncions que retrata en la ficció tenen paral·lelismes amb la realitat britànica i internacional, especialment pel que fa a la presa de decisions basada en interessos personals més que en l'interès públic.

Mort i tensió narrativa

L'autor justifica la mort de personatges recurrents com una necessitat dramàtica. Si el perill no és real, la tensió s'afebleix. Tot i admetre que eliminar una veu narrativa és una pèrdua creativa, considera que aquesta renovació manté viva la sèrie i evita l'estancament.

Un reconeixement a una nova mirada del gènere

Amb el Premi Pepe Carvalho, la BCNegra reconeix no només l'èxit comercial de Mick Herron, sinó una aportació significativa al gènere negre i d'espionatge contemporani. La seva obra substitueix l'heroisme clàssic per una anàlisi incisiva de la burocràcia, el fracàs institucional i les contradiccions del poder.

Mick Herron, Premi Pepe Carvalho 2026: “No he acabat. Seguiré sent un capullo”

L'escriptor britànic va fer referència al seu traductor Antonio Padilla, en el lliurament del Premi Pepe Carvalho, de qui ha lloat la tasca de traduir les seves novel·les i saber transmetre el sentit i el seu humor anglès.

El novel·lista britànic **Mick Herron** ha estat distingit amb la **21a edició del Premi Pepe Carvalho**, un guardó que reconeix una trajectòria clau en la renovació de la novel·la negra, el thriller i l'espionatge contemporani.

L'acte de lliurament, celebrat a Barcelona, va convertir-se en una celebració del gènere i també en una declaració d'amor a la literatura criminal, amb un discurs extens, irònic i profundament personal per part de l'autor.

“Em costa, no tinc paraules per expressar com de feliç estic d'estar aquí”, va començar Herron, visiblement emocionat. L'escriptor va recordar que aquesta és ja la seva tercera visita al festival i que rebre un premi amb el nom del detectiu creat per **Manuel Vázquez Montalbán** té per a ell un significat especial: “**És un enorme orgull rebre aquest premi. Quan el vegi a casa meva, estic segur que recordaré els meravellosos dies passats en aquesta ciutat tan bonica**”.

Nascut a Newcastle upon Tyne el 1963, Herron va situar l'origen de la seva vocació en els anys d'estudiant a Oxford, compartint pis amb companys apassionats per la novel·la negra. “Teníem gustos diferents: Chandler, Patricia Highsmith, P.D. James... però tots estàvem d'acord que sempre volíem descobrir un autor nou”, va explicar. Va ser en aquell context quan va entrar en contacte amb l'obra de **Vázquez Montalbán**: “Érem addictes a aquella lectura i descobríem el gènere amb un mestre. Montalbán, evidentment, s'ha unit a la llista de les llegendes”.

Amb el seu humor característic, Herron va admetre que mai hauria imaginat acabar rebent un premi amb el nom de Pepe Carvalho: “Si de jove m'haguessin dit que algun dia tindria aquest guardó, hauria assumit que l'havia robat a algú que se'l mereixia més que jo. Però aquí estic”.

Un premi compartit

Un dels moments més aplaudits del discurs va arribar quan l'autor va reivindicar el paper fonamental dels traductors. “Ningú té lideratge en llengües estrangeres sense la col·laboració profunda de grans traductors i traductores”, ha afirmat abans d'agrair públicament la feina del seu traductor.

Herron va destacar la dificultat de traslladar el seu humor anglès, sovint fosc i irreverent: “**Ha aconseguit transmetre el que jo sento que és un sentit de l'humor molt anglès, i això sense esmentar algunes bromes, fins i tot brutes. Com ho ha fet? Segur que hi ha posat molt d'esforç**”. Entre rialles, va recordar algunes etiquetes rebudes de la premsa britànica, però va subratllar que cap li havia fet tanta gràcia com la del seu traductor: “Antonio ha dit de mi que soc un capullo. Traduint aquestes novel·les demana llàgrimes, esforç i suor. Moltes gràcies per les teves llàgrimes i suor”.

L'autor també va deixar clar que el seu recorregut literari no s'atura aquí: “**Si el món ho permet, hi haurà més llibres per traduir. No he acabat. Seguiré sent un capullo, us ho garanteixo**”.

Reconeixement a una obra singular

El jurat —format per Daniel Vázquez Sallés, Dani Nel·lo, Àlex Martín, Olga Merino, Marta Marne i Carlos Zanón— ha destacat la “precisió narrativa” i l'arquitectura literària complexa d'una obra marcada per un humor irònic i corrosiu, amb una mirada desencantada i profundament humana sobre les estructures de poder i el món de l'espionatge.

Herron va cloure el seu discurs amb un nou gest d'afecte cap a la ciutat: “És la quarta o cinquena vegada que vinc a Barcelona, i espero que no sigui l'última. Gràcies a tots vosaltres, nous amics i amigues, per fer-me sentir tan benvingut”.

Regina Rodríguez Sirvent, de les calces al sol a les crispetes de matinada

L'autora del fenomen editorial *Les calces al sol* publicarà el seu nou llibre el pròxim 24 de març, consolidant-se com una de les veus més potents de la narrativa catalana actual.

Després de sacsejar el panorama literari català amb *Les calces al sol*, Regina Rodríguez Sirvent torna a l'actualitat editorial amb *Crispetes de matinada*, una nova novel·la que arribarà a les llibreries el 24 de març. El llibre es publicarà simultàniament en català, a càrrec de La Campana, i en castellà, sota el títol *Palomitas de madrugada a Suma*.

Publicada el setembre del 2022, *Les calces al sol* es va convertir ràpidament en un fenomen sense precedents: més de 100.000 exemplars venuts, presència continuada a les llistes de més venuts durant tres anys i una àmplia repercussió mediàtica. El 2023, l'obra va ser reconeguda amb el 13è Premi L'Illa dels Llibres, confirmant l'impacte d'una història que va connectar amb milers de lectors.

L'èxit ha anat més enllà de les fronteres catalanes. La novel·la s'ha traduït a cinc idiomes —castellà, portuguès, italià, anglès i polonès— i actualment compta amb una adaptació cinematogràfica en desenvolupament, fet que reforça la projecció internacional de l'autora.

Amb *Crispetes de matinada*, Rodríguez Sirvent recupera l'univers narratiu que la va fer famosa, però amb una protagonista que ha crescut. La Rita Racons, vuit anys després de descobrir la seva vocació literària a Atlanta, malviu entre feines precàries, dubtes existencials i la sensació persistent de no acabar d'encaixar. Tot canvia a una Barcelona nocturna i vibrant, on les amistats, l'amor i la recerca d'un lloc al món obren camins inesperats.

La nova novel·la combina humor, emotivitat i lucidesa per reflexionar sobre el coratge de

ser un mateix i la bellesa dels trajectes no previstos. Una història sobre somnis que potser no sempre es compleixen, però que hi ha qui no deixa mai de perseguir.

El primer premi, un reconeixement carregat de simbolisme

El 2023, Rodríguez Sirvent va rebre el Premi L'Illa dels Llibres, el primer premi literari de la seva trajectòria, un reconeixement que va viure amb sorpresa, emoció i una forta càrrega simbòlica.

"Quan vaig saber que havia guanyat aquest premi, el primer que vaig pensar va ser: wow, és el primer premi literari que guanyo a la vida", va confessar durant l'acte d'entrega. L'autora va recordar que, fins i tot, a la contrasolapa de *Les calces al sol* havia fet constar amb orgull que no havia guanyat mai cap concurs literari. "Em va fer il·lusió posar-ho, perquè publicar aquest llibre era el premi a la nena que cada any aplaudia l'amiga que guanyava els Jocs Florals de l'escola", va explicar.

En el seu discurs, Rodríguez Sirvent va reflexionar sobre una vocació descoberta —o assumida— tardanament i sobre la bellesa de compartir-se a través de l'escriptura "Vaig trigar molts anys a descobrir que volia ser escriptora, o que ho havia sigut sempre. Però pujar a un escenari pel mèrit d'haver compartit un tros de qui eres amb paraules em semblava d'una bellesa profunda".

Dels bars del Born als 100.000 lectors

L'autora també va recordar els inicis humils de *Les calces al sol*, escrita entre **bars i carrers del Born**, quan "tot encara havia de passar i tot encara era possible". Un dels

moments més emotius del relat va ser el "Quan vaig saber que havia guanyat aquest premi, el primer que vaig pensar va ser: wow, és el primer premi literari que guanyo a la vida", va confessar durant l'acte d'entrega. L'autora va recordar que, fins i tot, a la contrasolapa de *Les calces al sol* havia fet constar amb orgull que no havia guanyat mai cap concurs literari. "Em va fer il·lusió posar-ho, perquè publicar aquest llibre era el premi a la nena que cada any aplaudia l'amiga que guanyava els Jocs Florals de l'escola", va explicar.

En el seu discurs, Rodríguez Sirvent va reflexionar sobre una vocació descoberta —o assumida— tardanament i sobre la bellesa de compartir-se a través de l'escriptura "Vaig trigar molts anys a descobrir que volia ser escriptora, o que ho havia sigut sempre. Però pujar a un escenari pel mèrit d'haver compartit un tros de qui eres amb paraules em semblava d'una bellesa profunda".

Aquella venda va ser l'inici d'un viatge compartit amb milers de lectors. "La Pili seria la primera d'un any que m'ha portat a conèixer lectores i lectors que han estimat els personatges tant com jo", va explicar, evocant rialles en trens, llàgrimes en bars i recomanacions apassionades que han fet créixer el fenomen fins a superar els 100.000 exemplars venuts.

"Tot això explica per què soc avui aquí, rebent aquest primer premi", va concloure, destacant el paper clau del boca-orella: "Recomanar *Les calces al sol*, cridar-les i estimar-les".

Les calces al sol, una òpera prima arriscada que va captivar milers de lectors. Publicada el setembre del 2022 per La Campana, *Les calces al sol* es va consolidar com una de les grans revelacions literàries dels darrers anys. Arriscada, directa i atrevida, la novel·la destaca per uns diàlegs potents i una veu narrativa fresca que va connectar de manera immediata amb el públic, convertint-la en un èxit de boca-orella sense precedents.

Una imatge fundacional: la roba estesa

El títol de la novel·la evoca una imatge quotidiana i carregada de simbolisme: la roba estesa al sol, una escena que sempre ha fascinat l'autora i que marca tant l'inici del relat com el detonant vital de la protagonista. *Les calces esteses* en un terrat de Barcelona esdevenen el punt de partida de la decisió de la Rita Racons de marxar als Estats Units. És una conversa amb l'àvia Natàlia —d'origen andalús i amb una mirada lúcida i vitalista sobre l'existència— la que obre definitivament els ulls a la protagonista: "Aprovecha la suerte que te ha tocado! Tienes que agarrar tu vida!! Devorarla! Y eso no lo vas a conseguir aquí sentada en el terrat, mirando cómo se secan las bragas al sol."

Una au-pair a Atlanta sense dominar l'anglès

La Rita Racons viatja als Estats Units per fer d'au-pair amb la idea —una mica ingenua— que així aprendrà anglès. No ha aprovat l'assignatura imprescindible per obtenir el

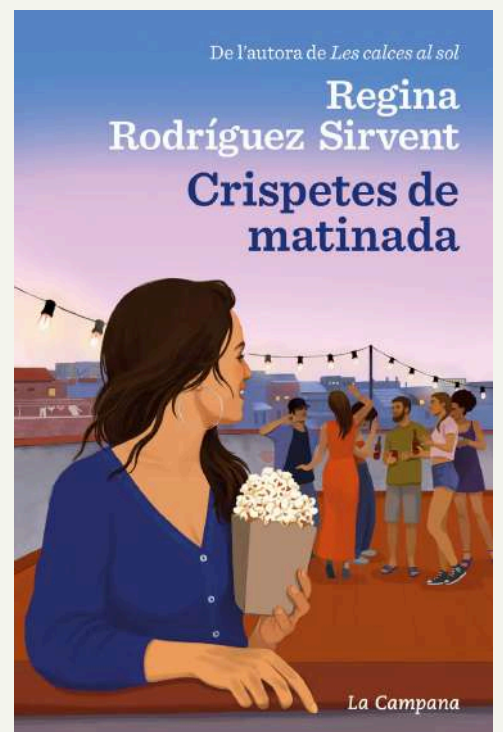
títol de psicòloga i veu en el viatge una possible sortida. Però la realitat la sorprèn: a Atlanta haurà de cuidar durant un any tres nens superdotats.

La convivència amb els Bookland, una família d'intel·lectuals exigents, posa a prova la protagonista. Els nens, d'entre cinc i dotze anys, llegeixen enciclopèdies i conversen amb naturalitat sobre economia, ciència o història. El desconeixement de l'idioma, sumat al xoc cultural i a situacions tan absurdes com reveladores, construeix un relat ple d'aventures i d'humor, marcat per la llibertat vital de la Rita i la seva recerca d'allò que la fa feliç.

Una novel·la cuinada a foc lent

Una au-pair catalana a Atlanta, una família nord-americana peculiar, un actor porno, una societat conservadora, una orgia, una església presbiteriana, un concert de Radiohead a Las Vegas o una visita al Gran Canó són alguns dels ingredients inesperats que donen forma a una novel·la tan esbojarrada com profundament humana.

La fórmula de Rodríguez Sirvent funciona gràcies a una òpera prima cuinada a foc lent, escrita sense presses i amb la valentia de deixar reposar el temps necessari per trobar el punt just. El resultat és un viatge de descobriment personal i de vocacions, divertit i irreverent, però travessat en tot moment per una mirada empàtica i honesta sobre la vida.

Claudia Piñeiro: el relat com a camp de batalla entre poder, sexe i veritat

foto: Alejandra Lopez

A partir de *La muerte ajena*, Piñeiro posa el dit a la nafra d'un temps marcat per la impostura: poder, sexe, política i una veritat cada vegada més fràgil.

La presència de Claudia Piñeiro a la BCNegra confirma el moment de plena maduresa creativa d'una autora que fa temps que utilitza la novel·la negra com a eina d'anàlisi social. L'escriptora argentina ja va rebre el premi Pepe Carvalho l'any 2019.

A partir de *La muerte ajena* (Alfaguara), Piñeiro posa el dit a la nafra d'un temps marcat per la impostura: poder, sexe, política i una veritat cada vegada més fràgil. La seva intervenció al festival articula una reflexió incisiva sobre la violència estructural, la impunitat i els límits del relat quan la realitat entra en zones opaques.

“Sempre començo amb una imatge impactant”

Piñeiro explica que quan escriu “sempre començo amb una imatge impactant”, una imatge que “té alguna cosa de la categoria dels somnis”. En el cas de *La muerte ajena*, però, l'origen és molt concret. “Uns mesos abans, a Buenos Aires, havia caigut una noia d'una finestra. No se sabia si havia caigut o si l'havien tirat”, recorda.

La novel·la arrenca precisament aquí: una jove cau d'un cinquè pis en un barri elegant de Buenos Aires. Podria ser un accident, un suïcidi o un crim. Però abans que el cas trobi una etiqueta definitiva, ja obre una esquerda profunda. No només en l'opinió pública, sinó en la vida de Verónica Balda, una periodista reconeguda que descobreix, en directe i davant d'una pantalla, que la víctima és la seva germana: la filla que el seu pare va tenir després d'abandonar-la a ella i a la seva mare.

“Tractava de posar-me a la pell d'aquest pare que descobreix que la seva filla ha mort i, a més, que treballava d'escort”, diu Piñeiro. I afegeix una idea clau del llibre: “Moltes persones van als programes de televisió no perquè els agradi, sinó perquè és una manera

de demanar justícia quan creuen que el sistema no els la donarà”.

Un thriller que desborda el gènere

A partir d'aquesta escena inicial, *La muerte ajena* construeix un thriller que desborda els marges del gènere. La intriga és només el motor narratiu. El que realment interessa a Piñeiro és el mapa d'ombres que s'estén darrere la caiguda: la prostitució de luxe, els vincles amb el poder polític, els serveis d'intel·ligència, els discursos ultraconservadors i la manera com es fabriquen les veritats que consumim cada dia. “Mai no he pensat aquesta novel·la com una història sobre la prostitució”, insisteix l'autora. “És una novel·la sobre com el poder fa ús d'aquestes dones”. El sexe no és el centre, sinó un dispositiu que connecta diners, informació, xantatge i impunitat.

Relat polifònic, veritats inestables

La novel·la avança a través d'un relat polifònic. A la veu de Verónica s'hi afegeixen la de Leticia Zambrano, la seva antiga mentora periodística, i la de Pablo, la seva parella, un escriptor bloquejat que veu en el cas el material perfecte per tornar a escriure. Cadascun observa, interpreta i manipula. Cap és del tot fiable.

El resultat és un relat que funciona com un mirall trencat: cada fragment reflecteix una part del succés, però mai el conjunt complet. Piñeiro converteix així la investigació en una reflexió sobre el relat mateix. “A la novel·la no assenyalo mai una resposta perquè jo tampoc la tinc”, afirma. “La literatura pot aportar preguntes”.

Prostitució de luxe i hipocresia política

La víctima, Juliana Gutiérrez, treballa com a escort. Hi entra sent menor d'edat, buscant diners ràpids per pagar-se un viatge, i amb

els anys acaba vinculada a homes poderosos i a un moviment polític ultraconservador que predica valors tradicionals mentre s'alimenta d'escorts, favors sexuals i silencis comprats.

Piñeiro no ofereix respostes còmodes ni consignes simples. El llibre posa sobre la taula el debat entre abolicionisme i regulacionisme, però s'allunya de qualsevol dogma. La pregunta no és tant què s'ha de fer, sinó què vol dir treball digne en una societat que tolera múltiples formes d'explotació mentre n'estigmatitza algunes i en normalitza d'altres.

L'autora apunta també cap a una realitat incòmoda: moltes joves de classe mitjana entren al treball sexual no des de la marginalitat extrema, sinó des del desencant. Descobreixen que no tindran el nivell de vida dels seus pares i busquen una dreuera. El cos es converteix en capital.

Sexe, exhibició i poder

Un dels eixos més inquietants de *La muerte ajena* és la relació contemporània entre sexualitat i exhibició del poder. “Hi ha un maneig del poder de la sexualitat que continua existint”, afirma Piñeiro. I afegeix: “Ho estem veient aquests dies amb els arxius d'Epstein, on cada dia apareix algú diferent vinculat al poder”.

Els homes forts d'avui no amaguen els seus excessos: els mostren. Xarxes socials, ostentació, impunitat. El sexe deixa de ser clandestí i es converteix en trofeu. En aquest univers, algunes escorts poden esdevenir també moneda d'intercanvi informatiu, fonts d'intel·ligència conscients o no. El plaer es barreja amb l'espionatge; el desig, amb l'amenaça.

“Si no pot entrar la justícia, entra la ficció”

Piñeiro explica per què opta per la ficció i no per la crònica. “No podia fer una crònica perquè no hi havia prou investigació”, diu. Després de parlar amb jutges, forenses i periodistes, arriba a una conclusió inquietant: “És molt difícil ficar-se en una investigació judicial d’una trama d’agències de models que amaguen prostitució VIP, perquè ha d’haver-hi una denúncia de les dones afectades”.

Quan aquestes denúncies no arriben o es retiren, el sistema s’atura. “Arriba un moment en què hi ha una paret i no poden seguir”. I aquí situa la literatura: “Si no pot entrar la justícia, si no pot entrar el periodisme amb la crònica, el que ens queda és inventar”.

Inventar, però, no per mentir, sinó per entendre: “Com és això? Com les van captar? Com les van explotar?”. La ficció esdevé un espai on explorar el que el dret i el periodisme no poden explicar.

El dolor privat com a motor narratiu

Paral·lelament a la trama política, la novel·la està travessada per una història íntima: la d’una dona marcada per l’abandonament del pare i la mort de la mare. La irrupció d’aquesta germana desconeguda desperta gelosia, culpa i una necessitat tardana de reparació. La mort d’una altra persona es converteix, així, en pròpia. Piñeiro escriu amb una prosa precisa, sense ornaments innecessaris, però carregada de tensió moral. “Jo no jutjo els personatges”, suggereix la seva obra. Els exposa. I és en aquesta exposició on rau la potència del llibre.

Una novel·la sobre la veritat

La muerte ajena és també una reflexió radical sobre la veritat. Verónica es pregunta fins on és legítim convertir una vida en notícia. Leticia creu que la ficció pot reparar el que el periodisme no pot. Pablo pensa que la realitat necessita ser transformada en literatura per ser entesa.

Tots tres escriuen —literalment o simbòlicament— sobre Juliàna. I tots tres la reinventen. La novel·la suggereix una idea inquietant: els fets no són només el que va passar, sinó el que estem disposats a creure que va passar.

Una autora en plena maduresa

Amb més de dues dècades de trajectòria i premis internacionals, Clàudia Piñeiro consolida amb *La muerte ajena* una de les seves obres més ambicioses. Thriller, novel·la psicològica, crònica política i assaig encobert sobre el relat i el poder.

Empar Moliner torna per Sant Jordi amb *Instruccions per viure sense ella*

La novel·la està protagonitzada per una prestigiosa articulista sap que li queda poc temps de vida, organitza la seva pròpia desaparició perquè els seus articles continuïn publicant-se després de la mort.

Instruccions per viure sense ella arribarà a les llibreries el pròxim 18 de març de la mà de l’editorial Columna.

La nova obra parteix d’un plantejament tan contundent com original: la Clàudia Pruna, una articulista de prestigi, descobreix que li queda poc temps de vida i decideix gestionar la seva absència amb la mateixa lucidesa amb què ha viscut. Lluny de recloure’s en el silenci, opta per organitzar la seva pròpia desaparició perquè els seus articles continuïn publicant-se quan ella ja no hi sigui. Per fer-ho possible, recluta un jove bibliotecari que l’admira i el trasllada a la seva masia del Montseny, convertint-lo en un còmplice involuntari d’una operació tan literària com existencial. El que s’hi desplega és una relació marcada per la dependència, la cura i els límits difusos de la intimitat.

Instruccions per viure sense ella no és una novel·la sobre l’amor romàntic, sinó sobre l’acte d’estimar i d’aprendre a fer-ho. També és un retrat d’un món en transformació, el del periodisme, sovint anunciat com a condemnat a desaparèixer, i una reflexió profunda sobre el fet de cuidar i deixar-se cuidar.

Amb aquesta història, Moliner construeix el retrat d’una dona que, com una plate-spinner

Foto Ardumo Vannucchi

manté en equilibri múltiples vides, veus i decisions fins a l’últim moment. Una novel·la que incomoda, emociona i confirma, un cop més, el talent d’una autora que no té por d’anar fins al fons de les preguntes essencials.

Empar Moliner torna després de la publicació de *Benvolguda* (Premi Ramon Llull 2022)

 La Magrana

50 anys
compartint
històries

La Magrana,
50 anys
semblant
literatura
en català

Lluny de limitar-se a una commemoració nostàlgica, l'editorial afronta l'aniversari amb un projecte sòlid, un catàleg viu i una aposta decidida pel futur de la literatura en català.

Fundada l'any 1976, coincidint amb el dia de Sant Jordi, La Magrana va néixer en un moment de profund canvi social i polític. Els seus fundadors —Jaume Fuster, Jordi Moners, Francesc Vidal i Carles-Jordi Guardiola— compartien una convicció clara: posar els llibres al centre de la vida cultural del país i fer-los arribar als lectors en una societat que començava a recuperar espais de llibertat i expressió.

Aquells primers títols, publicats la primavera del 1976, van inaugurar un segell que aviat es convertiria en sinònim de descoberta literària, exigència intel·lectual i passió lectora. Generacions de lectors han crescut amb els llibres de La Magrana, que va saber construir des del principi un catàleg amb personalitat pròpia, atent tant a la literatura catalana com a les grans veus internacionals.

Durant les primeres dècades, fins a l'any 2000, La Magrana va consolidar la seva identitat a través de col·leccions que avui formen part de la memòria literària del país: Les ales esteses, Venècies, La Negra, L'Esparver, La Marrana o Orígens. El segell va abraçar la narrativa, l'assaig, la poesia, el gènere policíac, la literatura eròtica i les propostes per a lectors joves, configurant un catàleg ric, heterogeni i ambiciós que va situar l'editorial com una referència indiscutible.

Després d'una segona etapa dins el grup RBA, La Magrana va viure uns anys de menor activitat. Però el 2021, l'anunci de la seva incorporació a Penguin Random House Grupo Editorial va marcar un punt d'inflexió decisiu. Aquell moviment va obrir el que

molts han definit com la tercera vida del segell.

“Després d'uns anys en què semblava que el segell tenia les constants vitals molt baixes, la incorporació a Penguin Random House va ser molt ben acollida”, explica Joan Rimbau, director literari de Rosa dels Vents, La Campana i La Magrana. “Aquesta nova etapa ens ha permès reprendre el projecte amb ambició, però sense renunciar als valors que han definit La Magrana des del primer dia”.

Des del gener del 2022, el segell ha iniciat un procés de reconstrucció pacient i rigorós. El catàleg s'ha anat forjant combinant autores i autors històrics de la casa amb noves incorporacions, sempre amb la voluntat d'oferir literatura de qualitat i de fer créixer el nombre de veus que escriuen i són llegides en català. “Amb un equip editorial apassionat per la seva feina, hem anat enriquint el catàleg amb noves mirades, sense perdre la coherència ni l'exigència”, subratlla Rimbau.

Avui, La Magrana combina grans noms internacionals i de les lletres catalanes —de **Han Kang a Antònia Vicens**— amb una aposta clara per veus contemporànies com **Mar Garcia Puig o Montse Virgili**. En narrativa, la col·lecció *Les ales esteses* manté l'objectiu d'oferir la millor literatura contemporània i clàssica traduïda al català; en assaig, *Orígens* continua sent un espai de pensament i reflexió per comprendre el món; i una tercera branca preserva i amplia la biblioteca de clàssics grecs i llatins, construïda al llarg dels anys.

Aquest 2026, coincidint amb el cinquantenari, La Magrana preveu arribar als

100 autors i 150 títols vius al catàleg, una xifra que evidencia la vitalitat del projecte. A més, el segell impulsa, en col·laboració amb Òmnium Cultural, el nou premi de narrativa *Lo Somni*, concebut per reforçar la descoberta de talent emergent i consolidar el relleu generacional en la narrativa catalana.

“En un moment de gran vitalitat creativa, volem ser part activa del futur de la literatura en català”, afirma Núria Cabutí, CEO de Penguin Random House Grupo Editorial. “Celebrar cinquanta anys és mirar enrere amb orgull, però sobretot és mirar endavant amb il·lusió. Continuarem treballant per oferir llibres que expliquin el món, que ens transformin i que mantinguin viva la passió lectora”.

La celebració del cinquantenari també tindrà una dimensió simbòlica i visible. Durant tot el 2026, els llibres publicats per La Magrana incorporaran un logotip commemoratiu, i l'any editorial arrencarà amb un primer trimestre especialment potent, amb novetats d'autores i autors com Antònia Vicens, Anna Molina, Montse Virgili, Carla Costa Sanz, Joan Roure, Mò Bertran, Han Kang o Francesc Cuéllar, una mostra clara de la diversitat de veus, registres i generacions que conviuen al catàleg.

A la primavera, el segell completarà la celebració amb una sèrie de diàlegs entre autores i autors consagrats i noves veus, trobades concebudes com a espais de conversa i transmissió, on la tradició i el futur de la literatura catalana dialoguen sense jerarquies.

Raig Verd recupera Un gra de blat, una obra clau de Ngũgĩ wa Thiong'o, amb traducció de Josefina Caball

Una novel·la clau de la literatura africana arriba en català per revisitar, amb una mirada incisiva i vigent, les ferides de la independència de Kenya.

A les portes de la independència de Kenya, quan la promesa de llibertat conviu amb les ferides encara obertes del colonialisme, se situa Un gra de blat, una de les novel·les més poderoses i influents de la literatura africana contemporània. Ara, Raig Verd publica aquesta obra cabdal de Ngũgĩ wa Thiong'o en català, en una acurada traducció de Josefina Caball, que acostarà al lector una veu literària imprescindible per entendre el segle XX i els seus llegats.

Publicada originalment el 1967, Un gra de blat retrata la comunitat fictícia de Thabai en els dies previs a la fi del domini colonial britànic. La celebració de la independència es veu travessada per les ombres de la rebel·lió del Mau-Mau:

traïcions silencioses, amors fracturats per la presó i la violència, i el personatge d'en Mugo, considerat un heroi solitari, que amaga un secret capaç de qüestionar tot el relat col·lectiu de resistència. Lluny d'un relat èpic convencional, la novel·la aposta per una narració coral que posa el focus en les ambigüitats morals i les contradiccions humanes.

Amb una prosa intensa i d'una gran densitat emocional, Un gra de blat explora temes universals com la culpa, la responsabilitat individual i col·lectiva i el preu real de la llibertat. Ngũgĩ wa Thiong'o transcendeix el marc històric concret per construir una reflexió que interpel·la qualsevol societat que hagi viscut processos de violència, opressió i alliberament. És aquesta dimensió ètica i humana la que ha consolidat la novel·la com

una obra mestra indiscutible.

L'autor kenyà, nascut el 1938 en una família pagesa, va viure en primera persona el domini colonial i la revolta que conduiria a la independència del seu país. Intel·lectual clau del pensament postcolonial, va patir persecució política, presó i un llarg exili, i va prendre una decisió radical: prioritzar el kikuiu, la seva llengua materna, com a llengua literària, en un gest de descolonització cultural que ha marcat generacions d'escriptors i pensadors.

Professor a la Universitat de Califòrnia a Irvine i reconegut amb nombrosos guardons internacionals —entre ells el Premi PEN/Nabokov—, la seva obra continua sent objecte de debat arreu del món.

Eva Baltasar torna amb Peixos mentre Permangel salta a l'escenari

La nova novel·la arribarà a les llibreries el 4 de març de 2026 dins del segell El Club dels Novel·listes

La novel·la apareixerà sota el segell El Club dels Novel·listes i aprofundeix en l'experiència de l'enamorament com a força radical, bella i alhora perillosa, un dels territoris emocionals que l'autora explora amb més lucidesa.

La protagonista de Peixos és una escriptora "vital i abandonada" que reflexiona sobre els seus llibres i sobre els límits de l'escriptura mateixa. "Sé... i ho sé perquè ja ho he fet, perquè m'hi he trobat— que l'escriptura no allibera res", afirma la narradora en un dels passatges centrals del relat. La història arrenca amb una escena aparentment quotidiana: mentre fa temps abans d'un club de lectura, la protagonista observa una dona que ven paperines de peix fregit a la plaça del poble. El món s'atura. "I penso: és ella, penso."

A partir d'aquest instant, Baltasar construeix una història d'amor que avança com un embruix. El

lector entra a la casa de Victòria, un espai carregat de fetitxos i presagis, on la passió creix a les palpentes, com si pugés una escala a les fosques, fins a precipitar-se al buit. A Peixos, l'enamorament i la bellesa apareixen sempre acompanyats d'una sensació d'extrem perill, fidel a una obra literària que no defuig mai els límits.

Permangel, de la novel·la a l'escenari

La publicació de Peixos coincideix amb un moment d'especial projecció escènica per a l'univers de Baltasar. A partir del 8 d'abril, el Teatre Texas acull l'adaptació teatral de Permangel, dirigida per la multipremiada Victoria Szpunberg i protagonitzada per l'actriu revelació Maria Rodríguez Soto. L'espectacle està basat en la novel·la d'Eva Baltasar publicada per Club Editor.

Publicada el 2018, Permangel es va convertir en un autèntic fenomen literari gràcies a una veu directa, punyent i carregada d'humor

negre, capaç d'abordar amb intel·ligència temes tabú com el desig lèsbic, la masturbació, el suïcidi i la maternitat. L'impacte de l'obra va sorprendre la mateixa autora i li va valer reconeixements com el Premi L'illa dels Llibres o el Premi Llibreter de Literatura Catalana a més de ser finalista del prestigiós Premi Médicis Étranger.

L'adaptació teatral, signada per Victoria Szpunberg i Albert Pijuan i coproduïda per Dagoll Dagom i Barc, és una de les grans apostes de la temporada. Es tracta d'una peça que incomoda i commou a parts iguals, i que convida el públic a mirar cap endins sense filtres, traslladant a l'escenari la radicalitat emocional i discursiva que ha fet de Baltasar una autora imprescindible.

Amb Peixos i la revitalització escènica de Permangel, Eva Baltasar confirma un moment de plena maduresa creativa, consolidant una obra que continua interpel·lant lectors i espectadors des dels marges més intensos de l'experiència humana.

Compte enrere per l'estrena de la pel·lícula "Un hijo", basada en la novel·la d'Alejandro Palomas

La novel·la, que va ser guardonada l'any 2015 amb el 5è Premi L'illa dels Llibres, arribarà al maig a les sales de cinema.

La pel·lícula "UN HIJO" suposa el debut en la ficció del cineasta Nacho La Casa, que arribarà a les sales el pròxim 8 de maig distribuïda per Filmax. Després de la seva estrena mundial al Festival Internacional de Cine de El Cairo, la pel·lícula es presenta com un drama intimista que posa el focus en la infància, el silenci i les ferides invisibles.

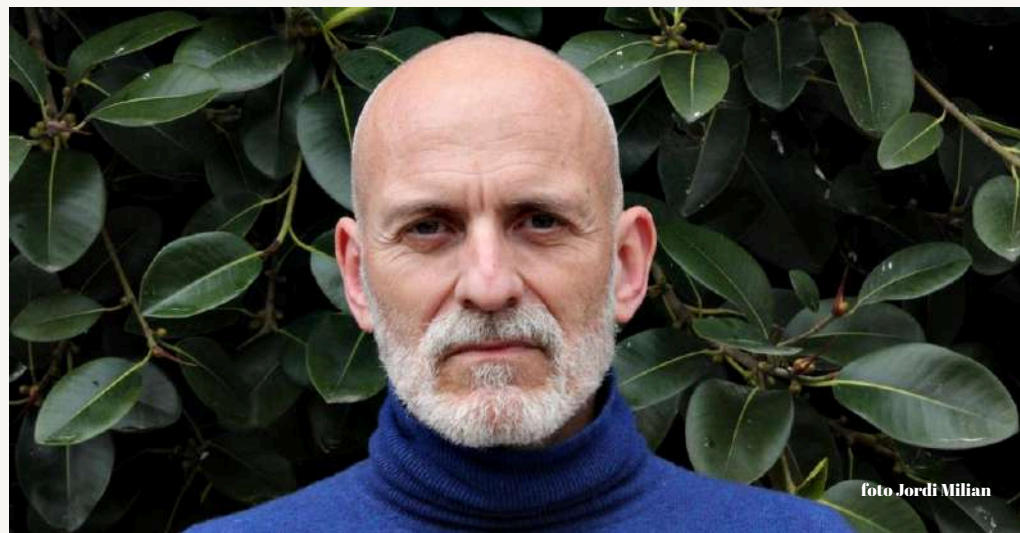
Basada en la novel·la homònima d'Alejandro Palomas, guardonada amb el Premi L'illa dels Llibres, el Premi Joaquim Ruyra i el Premi Nacional de Literatura i traduïda a més de divuit idiomes, la història arriba a la gran pantalla amb un guió signat per Juan R. Apolo i el mateix La Casa. Palomas es posa en la pell d'un nen de nou anys per oferir-nos una obra plena de sentiments i emocions, una constant en la seva trajectòria literària.

L'autor va rebre l'any 2015 el 5è Premi L'illa dels Llibres amb *Un fill*, una distinció que va consolidar l'impacte d'una novel·la profundament personal. Aleshores, Palomas assegurava: "Un fill és part de mi, una part molt important del que sóc, d'allò que no he pogut ser encara i d'allò que sempre he somiat ser. La vostra força, el vostre alè i tot el que em doneu a diari és el material que faig servir per escriure. És allò que em dona vida per continuar creant mons paral·lels, millors, realitats més benèvols." Paraules que ajuden a entendre la intensitat emocional que impregna tant el llibre com la seva adaptació cinematogràfica. El protagonista del relat és en Guillem, un nen que sorprèn el seu entorn quan, a l'escola, afirma que de gran vol ser Mary Poppins. Una resposta que desperta la

curiositat de la seva professora i obre la porta a un procés d'indagació sobre què s'amaga darrere d'aquesta elecció aparentment fantasiosa. Segons explicava l'autor l'any 2015 en un entrevista a L'illa dels Llibres, la novel·la va néixer a partir del mite de Mary Poppins, amb la voluntat de versionar-lo i portar-lo al segle XXI, transformant la figura màgica en una orientadora infantil d'una escola "que no tingués res d'especial".

Aquest esperit es manté en l'adaptació cinematogràfica, on Macarena García encarna la Maria, una psicòloga escolar sense experiència que intueix que, darrere l'alegria aparent d'un nen recent arribat al centre, s'amaga un secret de conseqüències imprevisibles. L'acompanyen Hugo Silva, en el paper d'un pare hermètic i reticent, i el debutant Ian Cortegoso, que dona vida al petit Guille.

Palomas ha reconegut que escriure des del punt de vista d'un nen va ser una experiència profundament personal: "Ser el Guille, mirar com ell, respirar com ho fa ell... mai no podré oblidar el que ha estat tornar a l'Alejandro que vaig ser". Una confessió que ajuda a entendre l'autenticitat del personatge i la seva capacitat de connectar amb lectors —i ara espectadors— de totes les edats. L'any 2019, Alejandro Palomas publicava "Un secret", amb noves històries protagonitzades pel jove Guille i la seva amiga Nàzia per narrar temes molt actuals com els matrimonis de conveniència, el bullying, el paper dels psicopedagogs o la superació de situacions complicades en la infància a més de l'amistat, la complicitat, l'adaptació i la immigració.

Eduardo Mendoza recupera el detectiu sense nom a *La intriga del funeral inconveniente*, una nova intriga plena d'humor i sàtira

foto Jordi Milian

Després d'onze anys d'absència, Eduardo Mendoza torna a posar en circulació un dels personatges més singulars de la literatura espanyola contemporània: el detectiu sense nom. La nova novel·la, *La intriga del funeral inconveniente*, arribarà a les llibreries el pròxim 8 d'abril.

La trama s'inicia amb un episodi aparentment menor: la publicació de la crònica d'un funeral insignificant en un diari local. L'article, signat pel jove periodista Ramoncio Valenzuela, li costa el lloc de feina. Sense saber-ho, però, el redactor desencadena una reacció en cadena que acaba destapant una trama financera d'alt nivell i una conspiració de conseqüències desmesurades.

Amb aquesta nova entrega, Mendoza reprèn l'univers narratiu iniciat amb títols com *El misterio de la cripta embrujada*, *El laberinto de las aceitunas*, *La aventura del tocador de señoras*, *El enredo de la bolsa y la vida* i *El secreto de la modelo extraviada*. El detectiu, fidel al seu estil extravagant i imprevisible, es veu novament immers en un cas que comença com una anècdota i evoluciona cap a una intricada xarxa de suplantacions, enganys i nyaps criminals.

L'autor desplega, una vegada més, la seva inconfusible combinació de sàtira, absurd i lucidesa moral. El misteri no només rau en esbrinar què ha passat, sinó en entendre per què ningú no vol que la veritat surti a la llum. Barcelona es converteix de nou en l'escenari privilegiat d'una comèdia humana tan hilarant com implacable.

Amb *La intriga del funeral inconveniente*, Eduardo Mendoza reafirma la seva capacitat per retratar amb ironia i precisió les contradiccions de la societat contemporània, i consolida el retorn d'un detectiu que, malgrat no tenir nom, ocupa un lloc destacat en l'imaginari de diverses generacions de lectors.

Roger Bastida converteix el passeig de Gràcia en la gran novel·la del poder barceloní

© Maria Casas Llargués | Editorial Comar

El Premi Santa Eulàlia 2026 reconeix Passeig de Gràcia, una ambiciosa reconstrucció literària de més de dos segles d'història urbana

Roger Bastida ha guanyat la quarta edició del Premi Santa Eulàlia de novel·la de Barcelona amb *Passeig de Gràcia*, una obra monumental que ressegueix més de dos-cents anys d'història a través de tres nissagues —nobles, burgesos i obrers— i converteix l'artèria més emblemàtica de la ciutat en un personatge literari amb veu pròpia.

Convocat per Comanegra i Àfora Focus Edicions i dotat amb 25.000 euros, el guardó ha distingit per unanimitat una novel·la que el jurat defineix com una combinació d'alt vigor narratiu i valor historiogràfic. No és només la crònica d'un carrer, sinó la biografia del poder que l'ha modelat.

Tres famílies, una ciutat en transformació
L'obra articula el seu relat al voltant dels Castelljussà, aristòcrates que veuen en l'enderrocament de les muralles el símbol de la seva decadència; els Massanas, burgesos enriquits a Cuba gràcies al sucre i al tràfic d'esclaus; i els Farrés, família obrera que arriba a Barcelona per servir els nous rics. Les seves trajectòries s'entrellacen amb alguns dels grans episodis de la ciutat: la visita d'Isabel II, les bombes del Liceu, l'esclat modernista o el naixement del moviment obrer.

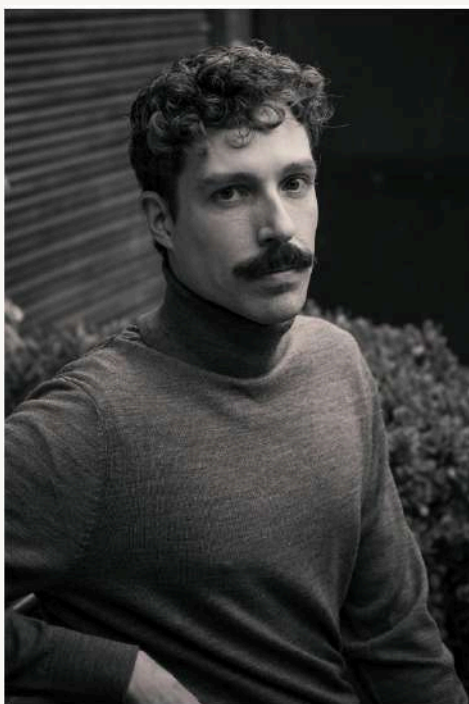
La novel·la arrenca el 1763 amb el naixement del futur marquès de Campo Sagrado, impulsor del passeig, i es tanca simbòlicament el 1990 amb el naixement del darrer membre de la família obrera. El seu nucli dramàtic, però, se situa entre 1854 i 1952: de l'enderroc de les muralles al final

del racionament de postguerra. És en aquest arc temporal on el passeig deixa de ser un camí de cabres per convertir-se en aparador del luxe, centre financer i escenari de conflictes socials.

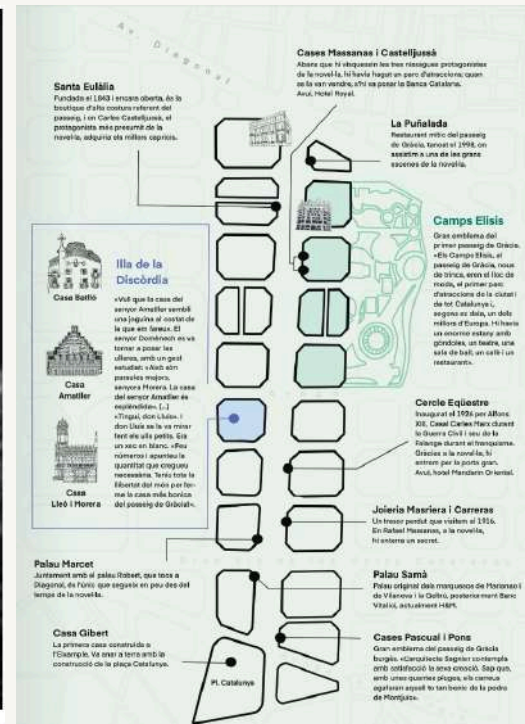
Entre la ficció i l'assaig
Bastida no es limita a novel·lar el passat. Segons destaca el jurat, l'autor aconsegueix un equilibri notable entre la pura ficció i la inclusió de materials d'arxiu, amb una escriptura que integra fragments d'assaig, epístola o fins i tot cançó popular sense perdre mai el pols narratiu. El resultat és una obra híbrida que dialoga amb els debats contemporanis sobre memòria, desigualtat i model de ciutat. El passeig de Gràcia hi apareix com un escenari polièdric: dels Camps Elisis i els parcs d'atraccions del segle XIX a la consolidació de

l'illa de la Discòrdia; de les cases nobles i els palauets enjardinats a la seu de bancs, joieries i firmes d'alta costura. Personatges reals com Joan Maragall, Lluís Domènech i Montaner o la reina Maria Cristina hi desfilen al costat dels protagonistes ficticis, en una reconstrucció que evita el tòpic i aposta per la complexitat.

La biografia d'un carrer
Un dels grans encerts de la novel·la és entendre que un carrer no és només arquitectura ni postal turística, sinó la suma de les vides que l'habiten. *Passeig de Gràcia* es proposa rescatar les existències anònimes que han quedat als marges del relat oficial i construir, a partir de fragments de biografies reals, una família versemblant que sintetitza dues centúries de tensions socials.

© Maria Casas Llargués | Editorial Comanegra

Rafael Tasis torna a escena: el pare de la novel·la negra catalana protagonitza el títol 100 de crims.cat

La recuperació en un sol volum de *Un crim al Paralelo*, *La Bíblia valenciana* i *És hora de plegar* permet llegir, de manera continuada, el naixement d'un gènere.

La publicació de *Barcelona*, trilogia policíaca amb motiu del número 100 de la col·lecció *crims.cat* no és només una novetat editorial: és un acte de memòria cultural i una reivindicació d'un autor que va obrir camí quan gairebé ningú no s'atrevia a fer-ho. El seu nom és Rafael Tasis, i el seu llegat continua marcant el pols de la novel·la negra catalana.

La recuperació en un sol volum de *Un crim al Paralelo*, *La Bíblia valenciana* i *És hora de plegar* permet llegir, de manera continuada, el naixement d'un gènere i, alhora, el retrat d'una ciutat que es mou entre la misèria i l'esplendor, entre la quotidianitat i el misteri.

El retorn d'un pioner

Quan Tasis escriu aquestes novel·les, als anys quaranta i cinquanta, la novel·la policíaca en català és pràcticament inexistent. El gènere arrossega l'estigma de "literatura menor" i la postguerra dificulta qualsevol intent de normalització cultural. Malgrat tot, ell hi creu. I hi insisteix.

Avui, vuit dècades després, la seva aposta és plenament vigent. La novel·la negra és un dels gèneres més llegits en català, amb un públic fidel i una producció estable. Mirar enrere i trobar-hi Tasis és entendre que aquest present té arrels fondes.

Tres novel·les, una mateixa ciutat

Les tres obres reunides comparteixen protagonistes, atmosfera i mirada. El comissari Jaume Vilagut i el periodista Francesc Caldes formen una parella detectivesca clàssica però amb personalitat

pròpia: rigor policial i intuïció periodística, carrer i cultura, acció i reflexió.

Els casos que investiguen són diversos — apunyalaments als baixos fons, assassinats lligats a la recerca d'un llibre mític, un crim psicològic en un petit taller —, però tots acaben conduint al mateix lloc: una Barcelona plena de contrastos, amb cabarets, cafès sospitosos, sales d'espectacles i carrers on la vida nocturna amaga més d'un secret. En aquestes pàgines, la ciutat no és només un escenari. És un personatge amb veu pròpia.

Barcelona com a mapa literari

Tasis fa una aposta clara: situar les trames en espais recognoscibles. El Paral·lel, la Rambla, el port, el Barri Xino o els carrers intramurs apareixen com un mapa emocional i social. Aquesta voluntat de "fer ciutat" connecta amb els grans models internacionals del gènere, però amb una diferència clau: Barcelona deixa de ser un decorat exòtic per convertir-se en centre narratiu.

Un escriptor contra corrent

La vida de Tasis explica bona part de la seva obra. Nascut a Barcelona el 1906, va ser escriptor, crític, periodista, traductor, llibreter i activista polític. Durant la Segona República va ocupar responsabilitats institucionals, i després de la Guerra Civil es va exiliar a París. A l'exili entra en contacte directe amb la força de la novel·la policíaca europea i nord-americana. Aquella descoberta reforça la seva convicció que el gènere pot ser una eina clau per connectar amb els lectors i modernitzar la literatura catalana.

La veu del pròleg

El pròleg del volum, signat pel director de la col·lecció, Àlex Martín Escribà, situa Tasis al centre d'aquesta història fundacional «És, precisament, Rafael Tasis, bon coneixedor de la novel·la anglosaxona i nord-americana, qui consolidarà, amb totes les conseqüències, el gènere a casa nostra, d'una manera definitiva». Martín Escribà recorda també la voluntat pedagògica de l'autor, que entenia l'escriptura com un exemple a seguir «He procurat predicar amb l'exemple, sense

pretensions d'iniciador però sí amb el desig que altres escriptors catalans volguessin engrescar-se a escriure també llibres d'aquesta mena».

Personatges que creen escola

Un dels elements més innovadors de la trilogia és la continuïtat dels protagonistes. Vilagut i Caldes reapareixen novel·la rere novel·la, cosa poc habitual en la narrativa catalana del moment. Segons el pròleg, són «dos arquetips ben emparentats amb el patró sherlockià» que deambulen a peu per la ciutat a la recerca de la veritat. Aquesta serialitat crea complicitat amb el lector i consolida un univers propi, un recurs clau per a l'èxit posterior del gènere.

Un gènere amb consciència

Les novel·les de Tasis no es limiten a plantejar enigmes. També retraten una societat marcada per la desigualtat, la hipocresia i les contradiccions morals. El crim esdevé una excusa per parlar de poder, misèria, ambició i supervivència. Aquesta dimensió social apropa Tasis als grans noms del "hard boiled" nord-americà, però amb una sensibilitat adaptada al context català.

Una celebració amb sentit

Que el títol número 100 de *crims.cat* sigui dedicat a Tasis no és casual. Tal com assenyala Martín Escribà, no se li acut una manera millor de celebrar l'efemèride que «publicant l'autor fundacional i de més rellevància de les nostres lletres policiaques». El gest és, alhora, homenatge i declaració d'intencions: mirar endavant sense oblidar d'on venim.

Un clàssic que torna a parlar

Barcelona, trilogia policíaca arriba als lectors d'avui com un clàssic recuperat, però també com una obra sorprenentment actual. Les ombres que descriu Tasis continuen projectant-se sobre la ciutat contemporània.

Najat El Hachmi

“una novel·la sobre sexe però no eròtica no era gaire fàcil de comprendre fa quinze anys”

Najat El Hachmi revisita *La caçadora de cossos*: la reescriptura d'una novel·la incòmoda, avançada i radicalment vigent

Hi ha llibres que només poden ser entesos amb el pas del temps. *La caçadora de cossos*, la segona novel·la de Najat El Hachmi, publicada inicialment el 2011, n'és un exemple paradigmàtic. Avui, quinze anys després, l'autora n'ha fet una reescriptura profunda, amb canvis substancials, que permet rellegir l'obra des d'un present marcat per debats que el llibre ja anticipava: els límits de l'alliberament sexual, el cos com a territori polític i la dificultat d'habitar el desig sense violència ni autoengany.

El retorn al text no ha estat senzill. “Confesso que he trigat molt de temps a tornar-hi perquè durant anys he patit una mena de dismorfofòbia de l'escriptura”, explica El Hachmi. Tornar a *La caçadora de cossos* ha significat visitar una etapa vital marcada per la pressió pública, la incomprensió crítica i una transformació personal profunda. “De vegades escriure una novel·la és com desenterrar un fòssil”, diu, recuperant una imatge de Stephen King: cal apartar capes de sorra per arribar al nucli, encara que això impliqui embrutar-se les mans.

Escriure després de l'èxit

L'origen de la novel·la està íntimament lligat a l'impacte inesperat de *L'últim patriarca*. Publicada el 2008, aquella primera obra va situar El Hachmi al centre del sistema literari català, però també la va convertir en un símbol que ella no havia escollit. “L'èxit va sobrepassar totes les expectatives que m'havia fet com a autora que començava”, recorda, “però també va tenir una vessant no tan còmoda”.

L'autora explica que es va sentir atrapada per una lectura “excessivament exotitzant” de la seva obra i de la seva figura pública. “No em veia com un exemple de res, ni d'integració ni de cap política.” Escriure la segona novel·la va ser, en aquest sentit, un acte de resistència. “Volia fugir tant com pogués de la consideració de ‘noia marroquina que escriu’ i dels temes que ja havien sortit als llibres anteriors.”

Una protagonista que confon llibertat i fugida

A *La caçadora de cossos* (Edicions 62), El Hachmi construeix el retrat d'una dona sense nom que sembla haver pres una decisió clara: no repetir les històries de submissió i violència que observa al seu voltant. Treballa en una fàbrica, escolta els relats de companyes maltractades o explotades i decideix que aquell no serà el seu destí. “Vivim en el miratge segons el qual la igualtat ja estava consolidada i la llibertat sexual era absoluta”, escriu l'autora, però la novel·la posa en dubte aquesta idea des de la primera pàgina.

La protagonista opta per una sexualitat aparentment lliure de lligams, basada en trobades esporàdiques amb homes als quals no vol conèixer ni reconèixer com a persones. El sexe es converteix en una pràctica compulsiva, gairebé mecànica, en què els cossos són consumits i descartats. De manera reveladora, molts d'aquests homes són immigrants acabats d'arribar a la ciutat, figures que la protagonista fetitxitzava i converteix en "diferents". En aquest gest, la dona que vol escapar de la cosificació reproduceix el mateix esquema de dominació.

El Hachmi descriu aquesta dinàmica com una forma d'autodestrucció lenta. "La protagonista viu una repressió radical de les emocions i els afectes", explica l'autora, "una renúncia a establir vincles profunds que impliquin reconèixer l'altre en tota la seva complexitat." La "caça de cossos" és, així, un mecanisme per fugir d'ella mateixa, una estratègia per evitar qualsevol forma d'intimitat que pugui posar en qüestió el seu relat de llibertat.

L'escriptora assegura que "Sigui com sigui, una novel·la sobre sexe però no eròtica no era gaire fàcil de comprendre fa quinze anys i potser per això ni jo ni els qui van contribuir a la seva publicació no vam saber com presentar-la bé al món. Ara que hi ha hagut una allau d'autores joves amb llibres introspectius que parlen del desig i la sexualitat, del cos i d'aquests temps de consumir els altres, espero que sigui més comprensible".

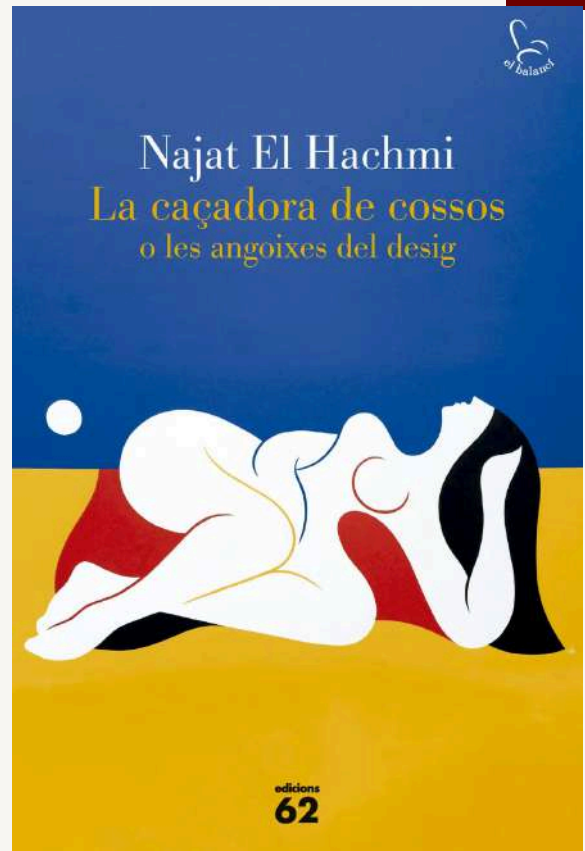
La mirada que desmunta el relat

L'equilibri precari de la protagonista es trenca quan comença a treballar netejant la casa d'un escriptor. A diferència dels seus amants, l'home no la toca, no la consumeix, però l'observa i l'escolta. Aquesta mirada, aparentment menys invasiva, resulta molt més inquietant. És en aquest espai silenciós on la protagonista comença a percebre que "alguna cosa no rutlla".

En revisar el text, El Hachmi diu haver entès millor el recorregut del personatge. "He descobert que el seu desig és, en realitat, un desig condicionat pel dels homes que la volen." El viatge que proposa la novel·la va "de la condició d'objecte de desig a un sentir més arrelat en el propi cos". No és un trajecte triomfal, sinó ple de resistències, contradiccions i por.

Sexe, cos i literatura

Tot i la centralitat del sexe, La caçadora de cossos no és una novel·la eròtica. El Hachmi ho té clar: "Perquè ho fos, hauria

d'haver-se centrat únicament en l'experiència sexual, sense abordar el que sent la protagonista més enllà d'aquest terreny." Escriure-la va ser una experiència corporal intensa. "Sentia que les frases eren una emanació directa del meu cos", explica, i reconeix que el procés va ser molt més dur del que havia imaginat. "Em pensava que sabia de què volia parlar, però no en tenia ni idea." Aquesta immersió la va portar a qüestionar no només el sexe, sinó el marc cultural que el condiona. "Hem convertit el cos en un objecte que pot ser mesurat, modificat i explotat", afirma, i vincula aquesta lògica amb el capitalisme contemporani. La novel·la assenyala també la violència latent de la mirada masculina, fins i tot en representacions literàries aparentment sensibles.

Una novel·la que troba el seu temps

Quan es va publicar, La caçadora de cossos va ser llegida sovint com una obra moralista. Avui, El Hachmi ho interpreta com un símptoma d'època. "Si hem passat de la repressió del sexe a la repressió dels sentiments, calia parlar-ne", diu. El final de la novel·la no és una renúncia a la sexualitat, sinó l'acceptació que el desig no pot existir sense implicació emocional.

"El sexe no és mai només sexe", insisteix l'autora. I afegeix: "Ni la moral tradicional ni el model d'alliberament sexual dominant són satisfactoris per a moltes dones." La reescriptura vol precisament obrir aquest espai de matis, lluny dels discursos simplificadors. En un present en què proliferen les narratives sobre el cos, la intimitat i el desig, La caçadora de cossos emergeix com una obra pionera. El Hachmi ho resumeix amb una convicció clara: "Encara hi ha una revolució sexual pendent. Una de femenina i feminista, en què siguem sobiranes de la nostra sexualitat." Amb aquesta nova versió, la novel·la deixa de ser una obra avançada al seu temps per convertir-se, finalment, en una obra plenament llegible.

L'ILLA DELS LLIBRES

**19 anys compartint
l'actualitat literària**

Email: info@illadelsllibres.com

WWW.ILLADELSLLIBRES.COM